

**Music Education
Department students
attitudes
towards “Turkish Music
History” course¹**

**Müzik Eğitimi Anabilim
Dalı öğrencilerinin
“Türk Müzik Tarihi”
dersinin işlenişine yönelik
görüşleri²**

**Burçin Uçaner³
Nezihe Şentürk⁴**

Abstract

This research was conducted in order to analyze the attitudes of second, third, and fourth grade students at the Faculty of Education, Department of Music Education towards the Turkish Music History course. Descriptive research methods with quantitative and qualitative dimensions have been adopted with an integrated approach. The sample group includes 871 second, third, and fourth students from Music Education Departments of 12 universities in Turkey. Data have been obtained via a *Turkish Music History Course Attitude Scale* which was developed by the researcher.

According to the findings of the research, students have stated that factors such

Özet

Bu araştırma, Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin Türk Müzik Tarihi dersinin işlenişine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel boyutlu betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Türkiye’deki 12 üniversitenin Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının 2., 3. ve 4. sınıflarında 2010-2011 eğitim öğretim yılında öğrenim gören toplam 871 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma ile ilgili veriler Uçaner (2011) tarafından geliştirilen Türk Müzik Tarihi Dersi Tutum Ölçeğiyle elde edilmiştir.

Araştırmanın bulguları sonucunda

¹ This study was produced from the Doctorate Thesis named “Evaluation of the Relationship -with Respect to Various Parameters-Between Faculty of Education, Music Education Department Students’ Attitudes Towards “Turkish Music History” Course and Their Academic Achievements”

² Söz konusu çalışma, “Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin “Türk Müzik Tarihi” Dersine Yönelik Tutum ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi” isimli Doktora tezinden derlenmiştir.

³ Yrd. Doç. Dr. Gazi Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuarı Müzikoloji Bölümü Öğretim Üyesi, burcinucaner@yahoo.com

⁴ Prof. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, nezihe@gazi.edu.tr

as the inadequacy of the way the course was given, the attitude of the lecturer, the number of topics covered, the insipidity of the classes, the inappropriateness of the location and time of the classes, and the difficulty of the exams are the main reasons that negatively affected their attitudes. Nevertheless, they have stated that they enjoyed learning about Turkish music that the course contributed to their general knowledge and culture, that they liked the topics and that the course makes a positive impact on other courses; and they have made various suggestions.

Keywords: Music Education, Music Teacher, Turkish Music History, Attitude, Student Opinions.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

Giriş

Toplumlarda öğrencilerin niteliği, öğretmenlerinin yetişmişlik düzeyleriyle doğru orantılıdır ve öğretmen yetiştirme sorunu toplumlarda her zaman önemli ve güncelliğini koruyan bir konu olmuştur. Bu nedenle öğretmenlerin bugünün olduğu kadar geleceğin eğitim-öğretim gereksinmesini dikkate alarak yetiştirilmeleri gereği ve eğitimin uzun vadeli bir yatırım olduğu gerçeği hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir (Şentürk, 2001:141). Konumuz olan müzik eğitiminde, mesleki ve müziksel donanımın etkisini arttırmada ve öğrencilere model oluşturmada müzik kültür birikiminin rolü büyüktür. Müzik kültürü birikiminin oluşmasında ise, Türk Müzik Tarihi (TMT) bilgisinin yeri tartışılmaz. Türk Müziği'nin yorumlanması, yeni eserlere ilham olması, bilinçli dinlenmesi, sistematik bir dille öğretilmesi ve nesilden nesile aktarılması nitelikli bir TMT bilgisiyle bağlantılıdır. Ayrıca öğrencilerin müzik tarihsel düşünme ve anlama becerileri, tarihsel süreklilik ve değişim anlayışları, tarihsel empati ve sorgulama becerileri geliştirilerek, geçmişin müziği hakkında yorumlar yapabilmeleri, geçmişle günümüz arasında köprüler kurabilmeleri ve evrensel müzik kültürüne katkı sağlamaları önemlidir.

Tutumların, ortaya çıkacak olan davranışı etkilediği varsayılmaktadır. Dolayısıyla tutumlara davranışa yol gösteren olarak da bakılabilir. Ayrıca davranışta farklılıklar yaratmak için tutumları değiştirmek, araştırmacılara anlamlı bir başlangıç noktası vermektedir (Arkonaç, 1998:169). Bu noktada müzik eğitimcilerine büyük görevler düşmekte ve müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin

öğrenciler, dersin işleniş yönteminin yetersiz olması, öğretim elemanının tutumu, konuların çok fazla oluşu, derslerin sıkıcı geçmesi, ders yapılan ortamın uygun olmaması, ders saatinin uygun olmaması, sınavların zor oluşu gibi nedenlerin tutumlarını olumsuz etkilediklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca Türk Müzik Tarihini öğrenmenin hoşlarına gittiğini, dersin genel kültürlerini arttırdığını, konuları sevdiklerini, dersin diğer derslerine faydalı olduğunu da ifade etmişler ve çeşitli önerilerde bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müzik Öğretmenliği, Türk Müzik Tarihi, Tutum, Öğrenci Görüşü.

TMT dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesi büyük önem kazanmaktadır. Müziğin işlevlerinin etkili ve verimli olabilmesi için bireye, kasıtlı kültürlenme dediğimiz eğitim süreci içinde olumlu davranışların, bilgilerin ve tutumların kazandırılması gerekmektedir (Kocabaş, 1997:141).

Tutum araştırmaları, bireylerin herhangi bir tutum konusuna karşı gösterecekleri tepkinin tahmin edilmesine, stratejilerin ona göre saptanmasına yardımcı olabilir. Tutum değişikliği ve onun sonucu olarak da istenilen davranışın sağlanması mümkün olabilir (İnceoğlu, 2000). Son yıllarda, tutum alanında yapılan araştırmaların odak noktası, bireyin tutumu ile davranışı arasındaki ilişkinin yönü ve bireyin tutumlarını değiştirmede ikna edici etkileşim yöntemleri olmuştur (İnceoğlu, 2000:1). Bu nedenle son yıllarda eğitim alanında (müzik eğitimi alanında da) tutum çalışmalarına daha çok yer verilmeye ve derslere yönelik tutum ölçekleri geliştirilmeye başlanmıştır. Tutum değişik boyutlarıyla çeşitli çalışmalarda ele alındığı görülmüştür. Müzik eğitiminde de tutum, farklı boyutlarıyla incelenmiştir. Saygı (2009), Canakay (2007), Özcan (2007), Özmenteş, Umuzdaş (2010), Çizmecı (2006), Konakçı (2010), Öztürk ve Uçaner (2010), Karabulut (2009), Adar (2008), Öztöpolan (2007), Nacakçı (2006), Otacıoğlu (2007) , Bilen (2005), Phillips (2003), Lacroix (2002), Wehr-Flowers (2006) bazı müzik derslerine (piyano, bireysel çalgı, Türk Müziği nazariyatı ve solfej, müzik tarihi vb.) karşı tutumları ve/veya bireylerin tutumları ile farklı değişkenler arasındaki ilişkileri araştırmışlardır.

Yapılan çalışmalar, bireyin tutumunun başarısını etkilediğini göstermektedir. Diğer disiplinler ve özellikle tarih çalışmaları incelendiğinde bu alana karşı öğrencilerin zaman zaman olumsuz tutum içinde oldukları görülmektedir. Çeşitli akademisyenler tarafından bu durumun nedeni olarak genellikle tarih derslerinin ezbere dayalı olarak öğretilmesi gösterilmiştir. Son yıllarda yapılan çalışmalarda, dersin istenen kalitede algılanabilmesi ve aktarılabilmesi için öğrencilerin birden fazla duyu organlarını kullanması gerektiği, kalıcı öğrenmelerin bu şekilde sağlanacağı, ayrıca dersin müzik eğitimi açısından son derece önemli olan görsel, işitsel, görsel-işitsel öğelerle desteklendiği, öğrenirken aynı zamanda zevk de alabilmelerini sağlayan öğrenme ortamları yaratılmasının eğitimin kalitesinin artırılması açısından son derece önemli olduğu görülmektedir. Bu anlamda müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin “Türk Müzik Tarihi” dersinin işlenişine yönelik görüşleri büyük önem taşımaktadır.

1. Yöntem

Bu bölümde, araştırmanın modeli ve deseni, evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, verilerin toplanması, toplanan verilerin analizi ve analizde kullanılan yöntem ve tekniklerin ayrıntılı olarak açıklanması konularına yer verilmiştir.

1.1. Model

Bu araştırma, Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin Türk Müzik Tarihi dersinin işlenişine ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik tarama modelinde bir araştırmadır.

Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlar. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Genel tarama modelleri, çok sayıda oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2005: 79).

1.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak Uçaner (2011) tarafından geliştirilen ve üç bölümden oluşan “Türk Müzik Tarihi Dersine İlişkin Tutum Ölçeği” nin üçüncü bölümü kullanılmıştır. Ölçeğin birinci bölümünde öğrencilere ait kişisel bilgilere, ikinci bölümünde olumlu algı, olumsuz algı ve dersin işlevi alt boyutlarına ilişkin toplam 40 maddeden oluşan tutum maddelerine, üçüncü bölümde ise görüşme sorularına (öğrencilerin olumlu ve olumsuz tutumlarını, dersin işlenişine ilişkin görüşlerini saptamaya yönelik) yer verilmiştir.

Tutum ölçeği, gerekli izinler alındıktan sonra örneklem grubundan rastgele seçilen Mehmet Akif Ersoy, Çanakkale Onsekiz Mart, Atatürk, Gazi, Selçuk, Niğde, Gazi Osman Paşa, Ondokuz Mayıs, İnönü, Erzincan, Pamukkale ve Harran Üniversitelerinin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarına posta yolu ile ulaştırılmıştır. Ölçekler 2010-2011

eğitim-öğretim yılında Aralık-Şubat tarihleri arasında 2, 3 ve 4. sınıfta öğrenim gören toplam 871 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrenci sayılarının üniversitelere göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Anket Uygulanan 2, 3. ve 4. Sınıf Öğrenci Sayılarının Araştırmada Yer Alan Üniversitelere Göre Dağılımları

Üniversite Adı	Sınıf	Öğrenci Sayısı	Sınıf	Anket Uygulanan Öğrenci Sayısı	Toplam
Atatürk Üniversitesi	2.Sınıf	30	2.Sınıf	23	68
	3.Sınıf	30	3.Sınıf	21	
	4.Sınıf	30	4.Sınıf	24	
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2.Sınıf	30	2.Sınıf	28	70
	3.Sınıf	30	3.Sınıf	24	
	4.Sınıf	30	4.Sınıf	18	
Erzincan Üniversitesi	2.Sınıf	30	2.Sınıf	21	66
	3.Sınıf	30	3.Sınıf	24	
	4.Sınıf	30	4.Sınıf	21	
Gazi Üniversitesi	2.Sınıf	50	2.Sınıf	46	113
	3.Sınıf	50	3.Sınıf	33	
	4.Sınıf	50	4.Sınıf	34	
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2.Sınıf	25	2.Sınıf	21	56
	3.Sınıf	25	3.Sınıf	18	
	4.Sınıf	25	4.Sınıf	17	
Harran Üniversitesi	2.Sınıf	40	2.Sınıf	36	69
	3.Sınıf	40	3.Sınıf	10	
	4.Sınıf	40	4.Sınıf	23	
İnönü Üniversitesi	2.Sınıf	30	2.Sınıf	20	73
	3.Sınıf	30	3.Sınıf	22	
	4.Sınıf	30	4.Sınıf	31	
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2.Sınıf	50	2.Sınıf	45	87
	3.Sınıf	50	3.Sınıf	20	
	4.Sınıf	50	4.Sınıf	22	
Niğde Üniversitesi	2.Sınıf	30	2.Sınıf	20	63
	3.Sınıf	30	3.Sınıf	22	
	4.Sınıf	30	4.Sınıf	21	
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2.Sınıf	30	2.Sınıf	24	69
	3.Sınıf	30	3.Sınıf	22	
	4.Sınıf	30	4.Sınıf	23	
Pamukkale Üniversitesi	2.Sınıf	30	2.Sınıf	28	67
	3.Sınıf	30	3.Sınıf	23	
	4.Sınıf	30	4.Sınıf	16	
Selçuk Üniversitesi	2.Sınıf	30	2.Sınıf	21	70
	3.Sınıf	30	3.Sınıf	26	
	4.Sınıf	30	4.Sınıf	23	
Toplam		1245			871

Veriler1.3. Verilerin Çözümlemesi

İçerik analizine geçilmeden önce bir ve ikinci açık uçlu sorulara verilen cevaplar aşağıdaki örnek Tabloda olduğu gibi bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Tablo 2. Bir ve İkinci Açık Uçlu Sorulara Verilen Cevapların Bilgisayar Ortamına Aktarılışı Örneği

Öğrenci Numarası	Olumlu Tutum (Birinci Soru)	Olumsuz Tutum (İkinci Soru)
1	Öğretim elemanı Slayt İşitsel Materyaller	Konular Zaman darlığı Dersin blok olması
2	Örnekler güzel. Konular hoşuma gidiyor	Öğretim elemanı Anlatım yöntemi Kaynak Yetersizliği
.	.	
.	.	
.	.	
871	TMT'yi seviyorum	Ders yapılan ortam karanlık uykum geliyor.

Anket ve benzeri yazışma araçları, kaynak kişilerle görüşme yoluyla doldurulması nedeniyle bir görüşme tekniği olarak nitelendirilebilmektedir (Karasar, 1998;akt. Çengelci, 2007: 67). Bu nedenle ankette yer alan açık uçlu sorular nitel veri toplama tekniği olarak kabul edilmiş ve bu soruların çözümlenmesinde kodlamaya dayalı içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak amacıyla yapılır.

Nitel araştırma verileri dört aşamada analiz edilmektedir bunlar: 1) verilerin kodlanması, 2) temaların bulunması, 3) kodların ve temaların düzenlenmesi 4) bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2005:228).

Buradan hareketle araştırmanın kuramsal çerçevesi ve amaçları doğrultusunda nitel veriler tekrar tekrar okunarak veri setinin çözümlenmesinde kullanılacak taslak kod listesi

oluşturulmuştur. Ayrıca bu veriler kategorize edilirken bazı öğrencilerin verdiği cevaplar hiçbir kategoriye yakın olmadığı için bu cevaplar değerlendirmeye alınmamıştır.

Kodlama ve kod listeleri nitel araştırmada ana materyallerdendir. Kelime işlemci ve bilgisayar yazılımları yolu ile işlenebilen ve ayrıştırılabilen kodlar, bu yolla kolaylıkla çözümlenebilir. Bu yöntemle araştırmada toplanan verilerin düzenlenmesi, seçimi ve özetlenmesi sağlanabilir. Alan çalışması sırasında elde edilen verilere istendiği zaman ulaşmak ve nerede saklandığını kolayca görmek bu yolla sağlanabilir (Miles-Huberman, 1994; akt. Canbay, 2007: 65).

Araştırmada verilerin kodlanması sırasında, ortaya çıkan kavramlara göre kodlama yapılmış ve bir kod listesi oluşturulmuştur. Kodlardan yola çıkarak verileri ana hatlarıyla açıklayabilen taslak (geçici) temalara ulaşılmaya çalışılmıştır. Veri setinin kodlanması sırasında, taslak temalardan, kesinleşmiş temalara ulaşılmıştır. Analiz sonucu elde edilen kesinleşmiş tema ve alt temalar sayısallaştırılarak yorumlanmıştır.

Üçüncü açık uçlu soruya verilen cevaplar, örneklem grubunu oluşturan 871 öğrencinin cevapladığı anketten rastgele 50 anket seçilerek, Tablo 3’deki gibi bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Öncelikle anketler birden 871’e kadar numaralandırılmıştır. Öğrenciler Ö harfi ile kodlanmış, anketin kaçınıcı anket olduğu da numaralarla ifade edilmiştir. Böylelikle veri formunun çözümlenmesi sırasında öğrenciler Ö341, Ö687 vb. biçiminde kodlanarak belirtmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin görüşlerine ve sorulara verdiği yanıtlara “alıntı” olarak bulgular ve yorum bölümünde yer verilmiştir.

Üçüncü açık uçlu soruya verilen cevapların bilgisayar ortamına aktarılışı örneği Tablo 3’de görülmektedir.

Tablo 3. Üçüncü Açık Uçlu Soruya Verilen Cevapların Bilgisayar Ortamına Aktarılışı Örneği

Öğrenci No	Görüşler
17	Slayttaki bilgilerin çabuk geçilmemesi, bir slaytta daha uzun durulursa not almamız daha kolay olabilir.
43	Daha somut örnekler verilerek, ilgi çekilerek anlatılabilir. Öğretmen öğrencilerin anlayabileceği bir dilde daha düzgün telaffuzla anlatılabilir.
89	Zorunluluktan çıkartıp öğrenciye sevdirmek amaçlanmalıdır. Her an dersten kalma korkusu ortadan kaldırılmalıdır.
341	Slaytlar güzel ve akılda kalıcı oluyor ama bir süre sonra sıkılıyoruz ve uykumuz geliyor. Bence ders arasında güncel konulardan ya da müzik

	hakkında ilgi çekecek konular konuşmalıyız. Sürekli dersi takip etmek zorunda olmamız fazla yorucu oluyor.
687	Çeşitli video kayıtları izletilebilir, dinletilebilir bunun için uygun bir ortam hazırlanabilir. Müzik bölümünde kesinlikle 4 yıl içerisinde müfredatta bulunmalı. Sadece Batı müziği tarihi üzerinde değil de, özellikle kendi müziğimiz üzerinde durulması müzik tarihimizi tanımamız açısından önemli olur diye düşünüyorum. Diğer dünya müzikleri hakkında önemli bilgiler verilmelidir.

2. Bulgu ve Yorumlar

Bu bölümde ölçeğin üçüncü bölümünde yer alan açık uçlu sorular (öğrencilerin tutumlarını olumlu ve olumsuz etkileyen faktörler ile dersin işlenişine yönelik görüşleri) içerik analizi ile çözümlenerek yorumlanmıştır.

Tablo 4. Öğrencilerin Tutumlarını Olumlu Etkileyen Faktörler

<i>Tema ve Alt Temalar</i>	<i>Kişi Sayısı(f)</i>
A. Yönteme İlişkin Görüşler	
A.1. Ders görsel materyallerle işlendiği için daha iyi öğreniyorum.	53
A.2. Ders işitsel materyallerle işlendiği için daha iyi öğreniyorum.	65
A.3. Ders slaytlarla işlendiği için daha iyi öğreniyorum.	62
A.4. Dersin işleniş yöntemini seviyorum.	97
A.5. Derste yapılan uygulamaları seviyorum.	64
Toplam	341
B. Hedefe İlişkin Görüşler	
B.1. Genel kültürüm artıyor.	171
B.2. TMT’ni öğrenmek hoşuma gidiyor.	207
B.3. Diğer derslerime faydalı olacağını düşünüyorum.	13
B.4. Meslek hayatımda gerekli olacağını düşünüyorum.	71
Toplam	462
C. Temel Saptamalar	
C.1. Konuları seviyorum.	34
C.2. Öğretim elemanının olumlu tutumu beni olumlu etkiliyor.	96
Toplam	130

Tablo 4 incelendiğinde, öğrenciler en çok “Türk Müzik Tarihini öğrenmenin hoşlarına gittiğini” ($f=207$) , “dersin işleniş yöntemini sevdiklerini” ($f=97$) ve “dersin, genel kültürlerini

arttırdığını” ($f=171$) belirtmişlerdir. Bu durum, dersin amaçlarına ulaşması için son derece önemli ve sevindiricidir. Ayrıca “konuları seviyorum”($f=34$) “diğer derslerime faydalı”($f=13$) alt temaları en az belirtilen temalardır. Yalnızca 13 öğrenci TMT dersinin diğer derslerine faydalı olduğu görüşündedir. 34 öğrenci ise, TMT konularının tutumlarını olumlu etkilediğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenciler dersin görsel-işitsel materyallerle işlenmesinin, öğrenmelerini olumlu yönde etkilediğini ifade etmişlerdir. Bu bulgular, Çevik (2009) tarafında yapılan benzer bir çalışma ile desteklenmektedir. Çevik, müzik öğretmeni adaylarının müzik tarihi dersine yönelik görüşlerini incelemiştir. Müzik öğretmeni adayları müzik tarihi dersinde öğrendikleri bilgilerin kalıcı olabilmesi için, dersin uygulama ve dinlemeye yönelik olması gerektiğini, müzik tarihi dersinde öğrenilen bilgilerin diğer derslerine faydalı olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 52. Öğrencilerin Tutumlarını Olumsuz Etkileyen Faktörler

<i>Tema ve Alt Temalar</i>	<i>Kişi Sayısı(f)</i>
A. Yönteme İlişkin Görüşler	
A.1. İşleniş yöntemi yetersiz, öğrenemiyorum.	128
A.2. Dersi öğrenci anlattığı için anlaşılıyor.	16
A.3. Ders ezbere dayalı işleniyor öğrenemiyorum.	33
A.4. Dersler sıkıcı geçiyor.	64
A.5. Blok ders yapılıyor, ders arası verilmiyor.	29
Toplam	270
B. Dersin İçeriğine İlişkin Görüşler	
B.1. Konuları sevmiyorum.	29
B.2. Çok fazla konu var hepsini öğrenemiyorum.	54
B.3. Konular ayrıntılı sıkılıyor.	28
Toplam	111
C. Temel Saptamaları	
C.1. Dersin süresi yeterli değil.	32
C.2. Ders saati uygun değil.	12
C.3. Kaynaklar yeterli değil.(kitap, belge, cd vb.)	29
C.4. Sınıfın ilgisizliği beni olumsuz etkiliyor.	20
C.5. Sınavların zor oluşu beni olumsuz etkiliyor..	12
C.6. Ders yapılan ortam uygun değil (karanlık, sıcak vb.) uykum geliyor.	7
C.7. Öğretim elemanının tutumu beni olumsuz etkiliyor.	70
Toplam	182

Tablo 5 incelendiğinde, öğrenciler en çok “işleniş yöntemi yetersiz olduğu için öğrenemediklerini” ve “öğretim elemanının tutumunun onları olumsuz etkilediğini”, “konuların çok fazla olduğunu” ve “derslerin sıkıcı geçtiğini” ($f=70$) belirtmişlerdir. Ayrıca “ders yapılan ortamın

uygun olmaması”, “ders saatinin uygun olmaması”, “sınavların zor oluşu” en az belirtilen temalardır. Çevik’in (2009) yaptığı benzer bir araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının büyük çoğunluğu bilgilerin daha akılda kalıcı olması nedeniyle müzik tarihi dersinin öğrenci merkezli olarak işlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Çizmeci’ nin (2006) yaptığı araştırma bu görüşü desteklemektedir. Araştırmada aktif öğrenme tekniklerine dayalı müzik öğretiminin, geleneksel yaklaşıma dayalı müzik öğretimine göre müzik bilgilerinin öğrenilmesi açısından, müziksel işitme becerilerinin gelişmesi açısından ve müzik dersine ilişkin olumlu tutumların gelişmesi açısından daha etkili olduğu saptanmıştır. Özmenteş ve Bilen’in (2005) araştırma sonuçları da benzer doğrultudadır. Söz konusu araştırmada Dalcroze Eurhythmics öğretiminin müzik bilgilerinin öğrenilmesi, müziksel işitme becerilerinin gelişimi, şarkı söyleme becerilerinin gelişimi, müziğe bedensel uyum gösterme becerilerinin gelişimi, müzik yeteneğine ilişkin özgüvenin gelişimi ve müzik dersine ilişkin tutumların gelişimi açısından geleneksel müzik öğretimine göre daha etkili olduğu tespit edilmiştir.

Aşağıda öğrencilerin TMT dersinin *işlenişine* ve derste *görsel-ışitsel materyal kullanımının gerekliliğine* ilişkin görüşlerinden bazılarına yer verilmiştir:

Ö 4: “Ezber yöntemiyle değil daha çok görsel olarak işlenmeli. Öğrencinin derse katılımını artırmak için birtakım materyaller kullanılabilir. Ders öğrencilere anlatılmalıdır”.

Ö 319: “Kitaptan bağımsız olmamızı isterim. Ezber değil kültürel anlamda bize bir şeyler katmalı...Ezberlediğimiz şeyleri zaman geçince unutuyoruz. Sıkıcı olmamalı, ben derste dalgın gitmemeliyim, uzun paragraflar ve cümleler beni sıkıyor. İlla ki bilgi de olacak ama bence dinlemeye ağırlık verilmeli... Daha önce Türk Müzik Tarihi adına bana verilen kitabı ezberlemeye çalışmaktan başka hiçbir şey yapmadım ve bunların çoğunu unuttum”.

Ö 489: “Tarih kelimesini duyan öğrenciler hangi alanda olursa olsun (müzik tarihi de dahil) bir ezber duygusuna sahip olma zorunluluğu hissediyor. Derslerde uygulamalara daha çok yer verilmelidir böylece eğlence unsuru derse daha verimli hale getirir”.

Ö 7: “Daha fazla dinlemeye ağırlık verilerek uygulamalı olarak anlatılmalıdır. Öğrenci etkin olursa hem bir şeyler öğrenip hem de sıkılmamış olur”.

Ö 11: “Öğrencilerle iletişim halinde olunabilir. Konuların pekiştirilmesi için tartışma ortamı sağlanabilir”.

Ö 26: “ Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği mahalli sanatçıları derse davet edilebilir. Öğrencilere belirli konular verilerek sunum yapılması istenebilir. Öğrencilere sorular yöneltilerek beyin fırtınası şeklinde ders işlenebilir. Bu yöntem öğrencinin derse daha dikkatli ve katılımlı olmasını sağlar”.

Ö 30: “Öğrencinin derste etkin olması gerekir. Sürekli dinleyince uykumuz geliyor, dikkatimiz dağılıyor”.

Ö 35: “Slaytlar güzel ve akılda kalıcı oluyor ama bir süre sonra sıkılıyoruz ve uykumuz geliyor. Bence ders arasında güncel konulardan ya da müzik hakkında ilgi çekecek konular konuşmalıyız. Sürekli dersi takip etmek zorunda olmamız fazla yorucu oluyor”.

Ö 38: ”Ders notları dersten önce öğrencilere dağıtılmalı. Öğrenciler derse hazırlıklı gelebilmeli. Öğrenci motivasyonunun düşüp düşmediği kontrol edilmeli, öğrencinin ilgisinin kaybolması engellenmeli. Türk Müzik Tarihi işlenirken anlatılan dönemler arasında diğer toplumların, ülkelerin müzikleri de anlatılmalı ve öğrenciye karşılaştırma fırsatı tanınmalıdır. Zaten yeteri kadar iyi bilinmeyen Osmanlı Tarihi ile birlikte anlatılmalıdır. Böylece öğrenci tarihi olguları ve kültürel olguları birleştirebilir. Özellikle bu ders ve benzeri tarihi olgular öğrencinin hayal gücüyle renklendirilmelidir. Yani dersin işleniş uzaduyum çalışması gibi (öğrenciler gözleri kapalı, anlatılan bir konuyu masal gibi dinliyorlar) çalışmalarla yapılabilir. Bununla birlikte öğrenci gözünden nasıl anlatılabileceği veya anlaşıldığının öğrenilmesi önemlidir. Öğrencinin bir şekilde aktif katılımı sağlanmalıdır. Öğrenci derste söz alabilmeli, bir konu hakkında tartışabilmelidir.”

Ö 40: “Öğrencilerin derse aktif olarak katılmaları sağlanmalı. Araştırma verilmesi gerekir. Bir kaynak olması gerekir. Ders yavaş işlenmeli. Tartışma, araştırma, eleştirme olmalıdır”.

Ö 73: “Materyal kullanılmalıdır. Konular daha akılda kalıcı işlenmeli, günümüzden örnekler verilmeli. Hikâye biçiminde anlatılmalı ve öğretmen derse hazırlıklı gelmeli. Konular öğrencilere dağıtılmalı ve öğrenciler de söz sahibi olmalı”.

Ö 89: “Zorunluluktan çıkartıp öğrenciye sevdirmek amaçlanmalıdır. Her an dersten kalma korkusu ortadan kaldırılmalıdır”.

Ö 111: “Yoklama sıkıntısı olmasa, dersi dinlemek isteyenler derse gelir, sağlıklı ders işlenir. Konuyu kopyala yapıştır anlatmaktan ziyade üzerinde durularak eğlenceli hale getirilmelidir”.

Ö 113: “Bence konuları öğrenciler değil öğretmen kendisi anlatmalıdır. Öğrenciler sadece kendi konularına çalışıp diğer konuları anlamıyorlar, öğretmen ise düz anlatımdan vazgeçmeli, dersi eğlenceli hale getirmelidir”.

Ö 120: “Konular konferans şeklinde anlatılabilir. Öğrenci yerine öğretmenler konuyu anlatmalıdır. Diğer bir yönden de öğrencilere sorumluluk kazandırmaktadır”.

Ö 217: “Bence bu ders daha çok uygulamayla birlikte verilmelidir. Müzik eğitimi bölümlerinden mezun birçok bireyin Anadolu’da görev yapacağı unutulmamalı ve bu yörelerin gerek kültürleri, gerek müzikleri iyi anlaşılmalı ve öğretilmelidir. Ders için daha çeşitli ve geniş materyaller kullanılmalı ve bu dersin aslında çok eğlenceli bir ders olduğu empoze edilmelidir”.

Ö 249: ...“Türk Müzik Tarihi içinde bilmemiz gereken en temel konular işlenmeli diye düşünüyorum. Aksi takdirde hiçbir şey öğrenmeden bu dersi almış olmak büyük bir kayıp”.

Ö 376: “Konular hep eski zamanlara ait olduğundan ard arda işlenmesi konuyla ilgisi olmayanları sıkabiliyor. Zaman zaman güncel konular konuşulup ders diri tutulmalı. Bütün sınıfın bu derse meraklı olmasını bekleyemeyiz”.

Ö 393: “Konu ile alakalı müzikler dinletilmesi, çeşitli geziler yapıp konserlerin takip edilmesi etkileyici izler bırakır. Dersi sadece sınıfta işlemekten çok, her yerde işlenebilmeli bence”.

Ö 420: “Derslere Tarihi Türk Müziği konusunda bilgili kişiler davet edilebilir”.

Ö 491: “Özellikle müzikle ilgilenen eski insanlarımızla söyleşi yapmalıdır. Eskiden nasıl icra edildiğini ilk ağızdan dinlemek ayrıca eskilerden bugünlere nasıl ilerlediğini oturup tartışmak faydalı olur. Sadece kitaplarla kalmamalıyız. Eski konservatuarlarımızı gezip görmeliyiz”.

Ö 543: “Bu dersin daha etkin işlenmesi için hocalarımızın bize canlı bir şekilde icraya tanık olmamızı sağlaması gerektiğini düşünüyorum. Örneğin Türk Müziği konseri ya da Türk Müziği icralarını canlı takip etme imkânı sağlanmalıdır. O da tabii ki hocalarımızın imkânı olmasıyla olur ama duyarlı ve araştırmacı hocalarla bu imkânın zor olduğunu düşünmüyorum. Türk Müziği’nin canlı örneklerle ilgi göreceğini düşünüyorum”.

Ö 623: “Bir bestekârın hayatı anlatılırken bunu enstrümanla eserlerini çalarak ve slayt gösterileriyle, dramalarla canlandırmak daha akılda kalmasını sağlar. Türk Müzik Tarihi anlatılırken günümüz müziğiyle karşılaştırılarak anlatılmalıdır.

Ö 818: “Bu tarih içerisindeki müziklerimizi yeri geldiğinde yöre yöre, hiç değilse yakın çevreleri gezip, oradaki kültürü canlı bir şekilde araştırıp yöreyi iyi bilen, oraya ait müziği tanıyan insanlarla röportajlar yaparak işleyebiliriz, yani youtube’dan video indirmekle işlenmemeli. Hoyrat bizim kültürümüz, gidip birinin yanında çalıp kaydetsek, kameraya alsak daha güzel olur. Yani internetten indirilenlerle işlenecekse evde de işlenir bu ders”.

Ö 851: “Açıksası dersi sevmediğim için kaldırılmasını isterim. Ya da hakkıyla öğretilmesini isterim. Derslerin sıkıcılığının kaldırılması için bir şeyler yapılmalı. Örneğin videolar izletilebilir. Hem akılda kalıcı olur, hem de sıkılmayız. Öğrenci anlatınca anlaşılıyor, uzman birinin anlatması lazım”.

Ö 856: “Dersin tarih dersi olması itibariyle tarihi yerlerde dersin işlenmesi, dersi daha faydalı kılacaktır. Bu mümkün değilse en azından slayt gösterileriyle tarihi yerler bizzat yaşıyormuşuz gibi anlatılabilir. Örneğin Darüşşifaların slaytta gösterilmesi gibi. Dersin hocalarının iyi niyetli olması, bunu öğrenciye hissettirmesi, dersi daha sağlıklı kılacaktır. Notu tehdit olarak kullanan hocaların dersinden nefret ediyorum. Öğrenciye saygı göstermeyen hocanın dersinden de nefret ediyorum...”

İfadeleriyle dersin işleniş yönteminin önemine dikkat çekmişlerdir. Öğrencilerin TMT dersinin işlenişine yönelik görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin dersin işleniş yöntemlerini yetersiz buldukları görülmektedir. Ö 4, Ö 489, Ö 319 dersin ezbere dayalı işlenmesinden şikâyet etmektedirler. Ö 113, Ö 851, Ö 120’nin dersi öğrencilerin anlattığını belirtmeleri oldukça dikkat çekicidir. Bu bulgulara göre dersin işleniş yönteminin yetersiz olduğu düşünülmektedir.

Ayrıca öğrenciler derslerde görsel-işitsel materyal kullanılmasının, derslerde farklı öğretim yöntemlerinin kullanılmasının, dersin tarihi yerlerde işlenmesinin, derslere uzman kişilerin davet edilmesinin, yöresel ve tarihi geziler düzenlenerek, kültürü yaşayarak öğrenmenin gerekliliğine vurgu yapmışlardır.

Aşağıda öğrencilerin TMT dersi **süresine** ilişkin görüşlerinden bazılarına yer verilmiştir:

Ö 48: “Ders saati artırılmalı”.

Ö 83: “Daha fazla vakit ayrılmalı”.

Ö 136: “Türk Müzik Tarihi’nin ders sayıları arttırılmalı ve insanlara kendi kültürü aşılmalı...”

Ö 200: “Ders sayısı arttırılmalı ya da iki döneme yayılıp uzun tutulabilmeli. Ayrıntı fazla ama süreç kısa”.

Ö 266: “...Ders saatlerinin arttırılmasını istiyorum...”.

Ö 302: “Bu derse daha fazla zaman ayrılmalı, daha çok önemsenmeli. Bana göre diğer derslerden daha önemli bir yere sahiptir. Sonuçta bizim tarihimizi, geçmişimizi yansıtır. Bu bakımdan kültürümüze ayna tuttuğuna inanırım. Gereken önemin verilmesini isterim...”

İfadeleriyle görüşlerini belirterek ders saatinin yetersizliğine vurgu yapmışlardır. Ö 200 “ayrıntı fazla, süreç kısa” ifadesiyle konuların bir döneme sığmadığını, dersin iki dönemde işlenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu bulgu bir ve ikinci açık uçlu sorulara verilen cevaplarla desteklenmektedir.

Aşağıda öğrencilerin TMT **dersinin önemine** ilişkin görüşlerinden bazılarına yer verilmiştir:

Ö 136: “... insanlara kendi kültürünün aşılması gerekir. Türk Müzik Tarihi’nin önemi daha çok vurgulanmalıdır.”

Ö 221: “...Müzik bölümünde kesinlikle dört yıl içerisinde müfredatta bulunmalı. Sadece Batı müziği tarihi üzerinde değil de, özellikle kendi müziğimiz üzerinde durulması müzik

tarihimizi tanımamız açısından önemli olur diye düşünüyorum. Diğer dünya müzikleri hakkında önemli bilgiler verilmelidir”.

Ö 184: “Bu gibi derslerin daha küçükken (ortaöğretim) temel eğitimini almalıyız ki ileride bize daha kolay, daha sevimli gelsin. Bu gibi derslerle karşı karşıya kaldığımızda daha temelden başlanmalı”.

Ö 249: “Batının müzik tarihini bilirken kendi müzik tarihimize ne kadar yabancı olduğumuza dair bir farkındalık yaratarak bu ders bizlere sevdirmeli bence...”.

Ö 266: “...Konunun çeşitlenmesi ve farklı derslerin de müfredata konulması gerekir. Türk Müziği derslerinin çeşitlenmesi bireyleri daha iyi hazırlar. Türk Müziği’ne ve Türk enstrümanlarına gereken önem verilmiyor. Bu müthiş bir acizlik Türk devletinde. Türk Müziğinden mahrum yetişmek bizi fazlasıyla üzüyor. Çözümüne kavuşmayacağını bile bile gereken önemin verilmesi dileğiyle”

Ö 319: “...Mesela dinlediğim müziğin dönemini bilmeliyim. Genel müzik tarihi dersi için bunu söyleyebilirim. Dinlediğim herhangi bir müziğin hangi döneme (klasik dönem, romantik dönem vb.) ait olduğunu biliyorum. Türk Müzik Tarihi için de böyle olmasını isterdim. Çünkü okul bittikten sonra yanımda kalacak şey benim dinleme birikimim...”

Ö 328: “... Bir İtalyan’a, Fransız’a Mozart, Beethoven sorulduğunda cevap verebilir. Ama bize Dede Efendi, İtri sorulduğunda cevap veremiyoruz. Hep Batı, nereye kadar? Size soruyorum longalar, sirtolar varken neden sonat, menüet...”

İfadeleriyle görüşlerini belirtmişlerdir. Ö 184’ün “...bu gibi derslerin küçükken temel eğitimini almalıyız” şeklindeki ifadesi dikkat çekicidir. Ö 266 Türk müziği ile ilgili derslerin çeşitlenmesi gerektiğine, Ö 221, Ö 249, Ö 319, Ö 328 ise Batı müziği tarihine daha çok önem verildiğinden, Türk Müzik Tarihine gereken önem verilmediğine vurgu yapmışlardır.

Aşağıda öğrencilerin TMT dersi ile ilgili **kaynak eksikliğine** yönelik görüşlerinden bazılarına yer verilmiştir:

Ö 14: “Dersi takip edebileceğimiz bir kaynak olmalıdır. Ders mutlaka ara verilerek yapılmalıdır”.

Ö 40: “Öğrencilerin derse aktif olarak katılmaları sağlanmalı. Araştırma verilmesi gerekir. Bir kaynak olması gerekir. Ders yavaş işlenmeli. Tartışma, araştırma, eleştirme olmalıdır”.

Ö 524: “Kaynak niteliği taşıyan belgelerin içinde olduğu kitap sayıları artırılmalı. TMT’de önemli yeri olan çalgı ustalarının ölümüyle, çalgının da yok olmasına engel olunmalı. Müzik okullarında mesleki eğitim aşamasında zorunlu ders piyano olacağına TM enstrümanı zorunlu olmalı”

İfadeleriyle kaynak eksikliğine dikkat çekmişlerdir.

3. Sonuç

Öğrencilerin Tutumlarını Olumsuz Etkileyen Faktörlere Yönelik Sonuçlar

Öğrenciler en çok işleniş yöntemi yetersiz olduğu için öğrenemediklerini, öğretim elemanının tutumunun onları olumsuz etkilediğini, konuların çok fazla olduğunu ve derslerin sıkıcı geçtiğini belirtmişlerdir. Ayrıca ders yapılan ortamın uygun olmaması, ders saatinin uygun olmaması, sınavların zor oluşunun da tutumlarını olumsuz etkilediklerini ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin Tutumlarını Olumlu Etkileyen Faktörlere Yönelik Sonuçlar

Öğrenciler en çok Türk Müzik Tarihini öğrenmenin hoşlarına gittiğini, dersin işleniş yöntemini sevdiklerini ve dersin, genel kültürlerini arttırdığını belirtmişlerdir. Ayrıca konuları sevdiklerini, TMT dersinin diğer derslerine faydalı olduğunu da ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin Dersin İşlenişine İlişkin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Öğrenciler dersin ezbere dayalı öğretildiğinden, genellikle tek bir yöntemle işlendiğinden, materyal (görsel, işitsel vb) eksikliğinden, dersi öğrencilerin anlatmasından, kaynak eksikliğinden (ders kitabı, belge vb), TMT dersine çok az zaman ayrılmasından şikâyet etmektedirler. Öğrencilerin ders notlarının dersten önce öğrencilere dağıtılması, mahalli Türk Müziği sanatçılarının derslere davet edilmesi, tarihi yerlere gezi düzenlenmesi, bu alandaki yetkin kişilerle röportaj yapılması,

dersin tartışma, araştırma ve eleştiriye olanak verecek şekilde işlenmesi, TMT ve benzeri derslerin eğitimine daha erken başlanması, kaynakların ve kaynak niteliğinde belgeler içeren kitapların arttırılması, TMT ile ilintili farklı derslerin müfredata alınması, TMT ile ilgili konferans, sempozyum ve kongrelerin düzenlenmesi, dersin Osmanlı tarihi ile birlikte işlenmesi önerilerinde buldukları belirlenmiştir.

4. Öneriler

- TMT dersi ile ilgili program geliştirme ve program değerlendirme araştırmaları yapılmalıdır.
- TMT dersini veren öğretim elemanları, TMT alanında uzman öğretim elemanlarından oluşmalıdır.
- TMT dersi öğretim programı içerik ve konu alanları oluşturulurken eğitim programcıları ve TMT uzmanları birlikte çalışmalıdır.
- TMT dersi işleniş sırasında kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri çağdaş öğretim yöntem ve teknikleri ışığında çeşitlendirilmelidir.
- Öğretim elemanlarının TMT dersindeki ve ders dışındaki etkinlikleri zenginleştirmeli, çeşitlendirmeli (müze gezileri, görüşmeler, konserler vb.) ve etkinlikler öğrenci merkezli bir anlayışla yürütülmelidir.
- Müzik eğitimi anabilim dallarındaki teknolojik altyapı ve öğretim malzemeleri, TMT dersi eğitiminin gereklerine göre oluşturulmalı, TMT dersinde yararlanılabilecek kaynak materyaller (müzikler, fotoğraflar, belgeler vb) çeşitlendirilmeli, özellikle duyuşsal alan ağırlıklı kaynaklar (belgeseller, filmler vb.) hazırlanmalı,
- TMT dersinde yararlanılabilecek bilimsel ve sanatsal nitelikli temel kitap ve yardımcı kaynak kitaplar ile makale, bildiri vb. araştırma ve yayınların sayısı arttırılmalı, çeşitlendirilmeli ve uzman öğretim elemanı bulunmayan üniversiteler, kaynak sıkıntısı çeken öğrenci ve öğretim elemanları için uzaktan eğitim programları (web destekli eğitim, interaktif eğitim vb.) geliştirilmelidir.
- TMT öğretim elemanları için hizmet içi eğitimler düzenlenmelidir.
- TMT ve TMT eğitimi alanına yönelik ulusal ve uluslar arası sempozyum, kongre ve konferanslar sıkça ve daha çok yapılmalıdır.
- TMT alanı, ayrı bir uzmanlık haline getirilmeli;bu alanda yüksek lisans ve doktora düzeyinde programlar hazırlanmalıdır.

- Müzik eğitimi anabilim dallarındaki öğrencilerin TMT dersine yönelik tutumlarını etkileyen başka etmenler de araştırılmalı ve sonuçları bu araştırmanın sonuçları ile karşılaştırılmalıdır.

Kaynakça

- Adar, Ç. (2008). *Türk Müziği nazariyatı ve solfej dersine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumlarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Arkonaç, S. (1998). *Sosyal psikoloji*, Alfa Yayınları. İstanbul.
- Canakay, U., E. (2006). *Müzik teorisi dersine ilişkin tutum ölçeği geliştirme*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildirisi, 26-28 Nisan, Denizli.
- Canbay, A. (2007). *İlköğretim müzik dersi öğretim programı “müzikte örgü, doku, biçim, tür” ünitesi ve uygulamalarının değerlendirilmesi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çevik, B. (2009). Müzik öğretmeni adaylarının müzik tarihi dersine yönelik görüşleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*. 26, 9-12
- Çengelci, T. (2007). Sosyal bilgiler dersinde beyin temelli öğrenmenin akademik başarıya ve öğrenmenin kalıcılığına etkisi. *İlköğretim Online Dergisi*, 62-75.
- Çizmeci, N. (2006). *Müzik eğitiminde aktif öğrenme tekniklerine dayalı ders programlarının ilköğretim 6.sınıf öğrencilerinin müzik öğretimi, derse dayalı görüşleri ve tutumları üzerindeki etkileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- İnceoğlu, M. (2000). *Tutum-algı-iletişim*, İmaj Yayıncılık, Ankara.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın, Ankara.
- Karabulut, G. (2009). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı 1. ve 3. sınıf öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kocabaş, A. (1997). Temel eğitim II.kademe öğrencileri için müziğe ilişkin tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 141-145.
- Konakçı, N. (2010). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Lacroix, S.,E. (2002). *The effect of an integrated curriculum of fourth graders' achievement in and attitude towards music instruction*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Rhode Island Üniversitesi, Rhode Island, Amerika.
- Otacıoğlu, G. (2007). İlköğretim 5.6.7. sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi, *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi* 21.
- Özcan, V. (2007). *Orff öğretisinin ve yaratıcı dramanın uygulandığı ve uygulanmadığı okullarda öğrencilerin müzik dersine olan tutumlarının karşılaştırılması*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Özmenteş, G., Özmenteş, S (2005). Dalcroze eurhytmıcs öğretiminin müziksel beceriler, müzik dersine ilişkin tutumlar ve müzik yeteneğine ilişkin özgüven üzerindeki etkileri, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 6, Sayı 10.
- Öztopalan, E. (2007). *İlköğretim düzeyindeki özel okullar ile devlet okullarının 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumları ve akademik başarıları arasındaki ilişki*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Öztürk, F., Uçaner, B. (2010). Gazi üniversitesi müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin müzik tarihi dersine karşı tutumları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt:30, Sayı 2
- Phillips, S.,L. (2003). *Contributing factors to music attitude in sixth, seventh and eighth grade students*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Iowa Üniversitesi, Iowa.
- Saygı, C. (2009). *Aktif öğrenmenin müzik tarihi dersine ilişkin başarı, tutum ve öz yeterlik üzerindeki etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Şentürk, N. (2001). Musiki Muallim’den günümüze müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 21, Sayı 2.
- Uçaner, B. (2011). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin “türk müzik tarihi” dersine yönelik tutum ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Umuzdaş, S. (2010). *Mikro öğretim yönteminin viyolonsel öğretmeni adaylarının öğretim becerilerine ve viyolonsel dersine ilişkin tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Wehr-Flowers, Erin (2006). *Differences between male and female students' confidence, anxiety, and attitude toward learning jazz improvisation*, Journal of Research in Music Education, v 54, n 4, sayfa, 337 .
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

Extended English Abstract

This research was conducted in order to analyze the attitudes of second, third, and fourth grade students at the Faculty of Education, Department of Music Education towards the Turkish Music History course. Descriptive research methods with quantitative and qualitative dimensions have been adopted with an integrated approach. The sample group includes 871 second, third, and fourth students from Music Education Departments of 12 universities in Turkey. Data have been obtained via a *Turkish Music History Course Attitude Scale* which was developed by the researcher. In this work, the open-ended questions, which are concerned in the factors that affect the students' attitudes in a negative/positive way, and their thoughts on how the class is administered, which found in the third section of the attitude scale, has been analyzed using the content analysis method.

Main themes which were obtained at the end of this research include the following:

The students indicated that they enjoyed learning Turkish Music History (TMH), that they liked the way the class was taught, and that they thought the class added to their knowledge of culture. Some of the suggestions that the students made in the questionnaires include handing out the class notes before the class; inviting local Turkish music artists to the lectures; visiting relevant historical sites; interviewing prominent figures in the field; organizing the lectures so that an environment for research, debates, and criticism is provided; starting to teach the topics such as TMH sooner in the curriculum; increasing the number of sources, references and documents which can be used as such; including other relevant courses in the curriculum; organizing and/or attending conferences and symposiums; and teaching the topics concurrently with Ottoman history. Students complained about the way the course was administered, which forced them to memorize the material; the lack of visual and auditory material; that they are requested to teach the topics in class; the lack of resources such as textbooks and references; inadequacy of time dedicated to TMH. They have stated that the method of teaching the class was the main reason why they could not learn the material; that the teachers' attitudes towards class had a negative effect; the content of the class was overwhelming in terms of the number of topics to be covered; and that the class was boring. In addition, they have also stated that their attitude was being

affected negatively because the classroom and the time of class were not suitable and the exams were difficult.

With respect to these results the following suggestions have been made: A curriculum development and program evaluation is required regarding the TMH courses. TMH courses need to be prepared such that all contemporary teaching components are included. The structure, content and the covered topics of the TMH courses should address the needs of music teachers. TMH instructors should be experts in the field and the curriculum should be determined by the combined effort of curriculum makers, experts, and the Council of Higher Education (YÖK). Education methods and techniques used in TMH courses should be diversified under the light of contemporary approaches. Activities of TMH instructors in and out of the classroom (such as museum visits, interviews, concerts) should be enriched and these activities should be focused around the students. In order to cover the large number of topics efficiently, to reach the determined targets and to be able to apply the program, the number of credit hours of TMH courses should be increased and the class should be given at least two semesters. Technological infrastructure and education materials of musical education departments should be formed with respect to the needs of TMH courses. Resources such as recordings, photographs, and documents that can be utilized in TMH courses should be diversified, visual and auditory resources such as documentaries and films should be prepared. The number and diversity of scientific and artistic textbooks, reference books, articles, presentations, and publications should be increased and remote education programs such as online and interactive courses should be developed for universities without adequate resources and experts. Seminars and educational programs should be organized for TMH faculty members. The frequency of international and national symposiums, meetings and conferences should be increased specifically for TMH and TMH education. The field of TMH should be considered an expertise, and master's and doctorate programs should be prepared. Similar research should be encouraged in other departments and schools such as conservatories and fine arts departments. Other factors which affect the attitudes of students, who are in music education, should be investigated and the results thereof should be compared with the results of this study.